

جامعه‌شناسی فوتبال

با رویکردی بر مبحث جامعه و فوتبال،
روانشناسی فوتبال، رسانه و فوتبال، فلسفه و فوتبال

نویسندگان:

سید محمد هادی آیت الهی - ذبیح الله دانشجو

بازخوانی و بررسی:

دکتر عبدالرسول دانشجو

انتشارات نوید شیراز

آیت الهی، محمد هادی، ۱۳۳۶ -	سورشناسی
جامعه شناسی فوتبال (با رویکردی بر مباحث جامعه و فوتبال، اقتصاد و فوتبال...) نویندگان محمد هادی آیت الهی، ذبیح الله دانشجو.	عنوان و نام پدید آور
شیراز: نوید شیراز، ۱۳۹۰.	مشخصات نشر
۱۶۰ ص: مصور (رنگی).	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۱۹۲-۰۸۷-۵	شابک
فیفا	وضعیت فهرست نویسی
فوتبال - جنبه های اجتماعی	موضوع
فوتبال - جنبه های اقتصادی	موضوع
فوتبال - جنبه های روان شناسی	موضوع
دانشجو، ذبیح الله، ۱۳۶۱ -	شناسه افزوده
GV۹۴۲/۹/الف ۱۳۹۰	رده بندی کنگره
۷۹۶/۳۳۴	رده بندی دیویی
۲۲۴۸۹-۲	شماره کتابشناسی ملی

جامعه شناسی فوتبال

تألیف:

سید محمد هادی آیت الهی - ذبیح الله دانشجو

طرح جلد: شهاب شبان □ لیتوگرافی و چاپ: واصف □ تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۰ □ حق چاپ محفوظ

ناشر: انتشارات نوید شیراز

دفتر شیراز - تلفن ۶۲-۲۲۶۶۶۱ ۲۲۲۹۶۷۶-۰۷۱۱ □ ص.پ: ۷۱۱۶۵/۶۶۶

دفتر تهران - تلفن ۵۹۴۵-۸۸۹۰۵۹۴۵ نامبر ۲۱-۸۸۹۲۱۵۲۲

پست الکترونیکی: info@navideshiraz.com

وب سایت: www.navideshiraz.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۲-۰۸۷-۵ ISBN: 978-600-192-087-5

۳۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	پیشگفتار
	فصل اول : ضرورت علم جامعه‌شناسی فوتبال
۱۵	مقدمه
۱۹	معنای فوتبال
۲۰	چرا فوتبال را دوست داریم؟
۲۴	فوتبال، عزت و غرور ملی
۲۷	سَبک در فوتبال، سَبک در زندگی
۲۸	فوتبال دارای سه کارکرد جداگانه است
۳۲	جنبه‌های فرهنگی پدیده فوتبال
	فصل دوم: دنیای اقتصاد و فوتبال
۳۷	اقتصاد و فوتبال
۴۲	اقتصاد فوتبال موفق
۴۶	صنعت فوتبال

- ۵۰ تأثیر جام جهانی فوتبال بر اقتصاد کشورهای میزبان
- ۵۱ چرا برگزاری جام جهانی این قدر ارزشمند است
- فصل سوم: فلسفه فوتبال**
- ۶۳ آیا فوتبال فلسفه‌ای دارد؟
- ۷۴ فوتبال و ایمان
- فصل چهارم: علم روانشناسی و فوتبال**
- ۸۱ روانشناسی و فوتبال
- ۸۶ تماشای فوتبال: یک هیجان اجتماعی
- ۸۷ تخلیه هیجانی
- ۸۹ تأثیرات روان-تنی تماشای فوتبال
- فصل پنجم: رسانه‌ها و فوتبال**
- ۹۹ رسانه‌ها و صنعت فوتبال
- ۱۰۱ بازی برد-برد سرمایه‌داری و فوتبال
- ۱۰۲ مثلث سرمایه‌داری، فوتبال و رسانه
- ۱۰۵ تجارت فوتبال با سیگنال‌های تلویزیون
- ۱۰۹ ستاره‌های خارجی
- ۱۱۰ اشتباه بزرگ
- ۱۱۲ فوتبال، رسانه و رسالتی جدید
- ۱۱۳ نشانه‌شناسی فوتبال

فصل ششم: فوتبال و هنر

۱۱۷

فوتبال و هنر

۱۲۰

تلفیق فوتبال و هنر

۱۲۷

تجلی هنر در جام جهانی

۱۳۶

فوتبال و جهان مدرن

فصل هفتم: آسیب شناسی فوتبال در جهان مدرن

۱۵۱

آسیب شناسی فوتبال در جهان مدرن

۱۵۶

نتیجه گیری

www.ketaboo.ir

پیشگفتار

در سواحل برزیل در کوچه‌های تنگ مراکش، زیر آفتاب سوزان مکزیک، پای آتشفشان ورووی فرانسه یا همین کوچه‌های تنگ و باریک خوزستان و فارس خودمان که به اندازه یک زمین گُل کوچک جا هست، و در همه جای دنیا افسوس تویی گرد ما را شیفته خود می‌کند. ورزش‌هایی چون بسکتبال، گلف، تنیس، کریکت و راگبی (فوتبال آمریکایی) امروزه در آمریکا بیشتر از فوتبال طرفدار دارد؛ در کشورهای مثل استرالیا، تایلند و نیوزلند کریکت بیشتر از فوتبال وقت و فکر مردم را به خود اختصاص می‌دهد. در پاکستان و هندوستان هم ورزش‌های رقیب فوتبال فراوانند. حتی در انگلستان هم فوتبال رقیب دارد ولی آن‌چه که جالب است این‌که در مجموع در جهان هیچ ورزشی قدرت رقابت با فوتبال را ندارد. این ورزش رازآلود معلوم نیست که چیست که این آثار شگفت را به همراه دارد؟

هر چه زمان می‌گذرد و هر چه بر عمر فوتبال افزوده می‌شود، اقبال عمومی مردم جهان نسبت به این ورزش مردانه، پر تلاش و جادویی فزونی می‌یابد. در این میان، سهم جوانان و نوجوانان در گرایش بسوی

این ورزش، چه از نظر داخل شدن در متن آن، و چه لذت بردن از تلاش گروهی از بازیکنان در زمین، در جمع تماشاگران، از ورزش‌های دیگر بیشتر بوده و به همین دلیل است که در کشورهای مختلف جهان، مؤلفین و مفسرین بسیاری در مورد این ورزش کتب، مقالات، سالنامه‌ها، قوانین و تشریح شیوه‌های گوناگون را به طرق مختلف منتشر کرده و هر چه از عمر فوتبال می‌گذرد، تجزیه و تحلیل‌های بیشتری درباره پیدایش و رواج این ورزش صورت می‌گیرد.

آری فوتبال یک نیاز است. یک دغدغه است. یک درمان است. یک فلسفه برای جهان آشفته نوین. یک پناهگاه برای دمی فراموشی، مثل قطعه شعری زیبا در هنگامه‌ی دلتنگی. علی‌رغم همه‌ی سوداندوزی‌ها، خشم‌ها و خشونت‌ها، قدرت‌طلبی‌ها و مصرف‌گرایی‌ها فوتبال زیباست و باید از ابعاد مختلف دینی، فلسفی، روان‌شناختی، جامعه‌شناختی و... به تحلیل آن پرداخت. فوتبال نزاری به دعوت ندارد، خودش آرام آرام به درون زندگی‌های ما خزیده است. تنها کافی است لختی گرفتاری‌های زندگی را کنار بگذاریم و به تماشايش بنشینیم.

از این‌رو چارچوب این طرح پژوهشی مبتنی بر یک دل مشغولی جامعه‌شناسانه است: با بررسی جنبه‌های اجتماعی، روانشناسی و اقتصادی فوتبال در دنیای امروز. در این اثر تاکید زیادی بر اهمیت نظریه جامعه‌شناسانه فوتبال، واقعیت‌ها، ابعاد و پیامدهای آن می‌شود. هدف اصلی جامعه‌شناسی فوتبال این است که به بررسی رابطه متقابل بین نیروهای اجتماعی و فوتبال بپردازد و هدف دیگر این اثر بررسی و ارزیابی رهیافت‌ها و رویکردهایی است که با فوتبال در دنیای امروز به طرز شگفت‌انگیزی گره خورده است.

فهرست عناوین کتاب که در هفت فصل، خلاصه گردیده به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- ضرورت علم جامعه‌شناسی فوتبال؛
- ۲- رابطه فوتبال با اقتصاد؛
- ۳- جایگاه علم روانشناسی در فوتبال حرفه‌ای؛
- ۴- نقش رسانه‌ها در فوتبال قرن بیست و یک؛
- ۵- فلسفه فوتبال؛
- ۶- فوتبال و هنر؛
- ۷- آسیب‌شناسی فوتبال در جامعه.

بر این باوریم که مبحث جامعه‌شناسی فوتبال، بسیار پیچیده‌تر و مبسوط‌تر از آن می‌باشد که ما در این کتاب به رشته تحریر در آورده‌ایم. از آن‌جا که در کشور ما اثر پژوهشی که به ابعاد مختلف و زوایای پنهان و آشکار پدیده فوتبال پرداخته شده باشد، کمتر دیده می‌شود، لذا ضرورت ایجاد این اثر مایوس به نظر می‌رسید. قسمت‌هایی از فصول این کتاب از منابع و سایت‌های معتبر خارجی گرفته شده است که به صورت ترجمه اصل متن آورده شده و از مطالب ارائه شده در مقالات و سمینارهای داخل کشور نیز استفاده شده که با ذکر منبع به توصیف آن‌ها پرداخته‌ایم.

امید آن که مطالب و دل نوشته‌های این اثر موردپسند و عنایت همه دوستداران و علاقمندان فوتبال قرار گیرد.

سید محمدهادی آیت‌اللهی - ذبیح‌الله دانشجو

فروردین ۱۳۹۰